

عنوان مقاله:

تاریخ میان رشته ای و جایگاه آن در پژوهش های تاریخی

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ نگری و تاریخ نگاری، دوره 32، شماره 29 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسندگان:

سمیه عباسی - دانش آموخته دکتری تخصصی تاریخ ایران، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

هاشم ملکشاهی - دانشجوی دکتری تاریخ ایران، دانشگاه لرستان، لرستان، ایران

خلاصه مقاله:

حامیان «تاریخ میان رشته ای» با طرح این دیدگاه که رویکردهای اکتشافی توصیفی به عنوان روش اصلی در پژوهش های تاریخی دیگر پاسخ گوی یک پرسش، حل یک مسئله یا پرتوافکنی بر حل یک موضوع پیچیده جوامع انسانی در چارچوب روش معرفتی خود نیست، باعث ایجاد بحث هایی در ساحت نظام دانشگاهی رشته تاریخ در ایران در موافقت یا مخالفت با این رویکرد شده اند که می توان آن را در سه دسته تقسیم بندی کرد. این پژوهش با رویکرد توصیفی تحلیلی و مبتنی بر بررسی آماری است و می کوشد میزان مقالات میان رشته ای در مجلات علمی پژوهشی مرتبط با گروه های تاریخی علمی کشور به عنوان نمایندگان تاریخ آکادمیک را بیابد و به دنبال پاسخ به پرسش جا یگاه تاریخ میان رشته ای در پژوهش های تاریخی جهت بررسی ادعاهای مرتبط با این وضعیت است. طی سال های اخیر، حامیان رویکرد توصیفی و قائلان «کار ویژه» برای دانش تاریخ، با آنکه در تمام سال های شکل گیری تاریخ علمی در ایران، تسلط نسبی بر فضای آموزش و پژوهش این رشته دانشگاهی داشته اند و حتی از موانع عمده تغییر بنیادین برنامه درسی رشته تاریخ در سال های بعد از انقلاب فرهنگی بوده اند، با ایجاد فضای «نظریه هراسی» به بهانه یکتا انگاری و حفظ استقلال علم تاریخ از دیگر شاخه های علوم انسانی، مانع تحول ساختاری در رشته تاریخ شده اند. آمار ۱۶ مجله علمی پژوهشی تاریخی در یک بازه زمانی ۱۵ ساله که ۳۹۲۶ مقاله را به چاپ رسانده اند، نشانگر آن است که صرفاً ۴۸۹ مورد از این مقالات پژوهش های «تاریخ میان رشته ای» محسوب می شوند. تعداد پایین مقالات میان رشته ای و به کار نبردن گسترده نظریات در این پژوهش ها، به عنوان مهم ترین داده آماری این پژوهش نیز گزاره ای برخلاف ادعای جریان مذکور، درباره برتری داشتن جریان حامی «تاریخ میان رشته ای» بر فضای علمی این رشته است.

کلمات کلیدی:

تاریخ میان رشته ای، مطالعات بین رشته ای، پژوهش های تاریخی، نشریات علمی پژوهشی رشته تاریخ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1756035>

